

Sammanställning av svar från partier som finns med vid valet i höst.

Centern (C), Feministiskt initiativ (F!), Kristna Värdepartiet (KVp), Liberalerna (L), Miljöpartiet (MP), Socialdemokraterna (S) och Sverigedemokraterna (S) har svarat på våra frågor.

Av de partier som är representerade i Uppsala kommuns nämnder har inte Kristdemokraterna (KD) svarat. Moderaterna (M) svarade sent i augusti och finns nu med från 5 september.

**Fråga 1. Det är naturligtvis inte bra att Uppsala är en av de sämsta kommunerna i Sverige på att bygga LSS-bostäder.**

**Hur arbetar ert parti med att åtgärda det? Vad gjorde/gör ni under pågående mandatperiod och vad tänker ni göra framåt?**

C	Uppsala kommun lider brist på LSS-bostäder. För att bygga bort kön till LSS-bostäder vill Centerpartiet att kommunen testat att upphandla LSS-bostäder i nybyggda bostadsrättsföreningar. Det finns gott om tomma bostadsrätter i Uppsala då det som byggts i Uppsala på senare år svarat dåligt mot efterfrågan. Genom att köpa exempelvis nyttjanderätten till att lägenheter på en våning i en nybyggd BRF och göra LSS-bostäder av dessa kan kommunen både korta kön och främja funktionsnedsatta integration och inkludering.
F!	Feministiskt initiativ Uppsala har alltid drivit på för satsningar på välfärden, där vi föreslår att ha överkapacitet istället för köer, och att det i slutändan även blir billigare.
KVp	KVp har inte något mandat i Uppsala så vi har inte kunnat göra något åt detta. Skulle vi få ett eller flera mandat är detta ett område vi vill prioritera utifrån att vår politik har människovärdet som utgångspunkt. Hur vi konkret bör åtgärda detta kan vi tyvärr inte svara på då vi ännu inte har den lokalkännedom som behövs. Men vi anser att det är en strålande idé att ni går ut på detta sätt och pressar partierna på svar. Vi

	<p>förstår att det finns mycket frustration och besvikelse bakom detta dokument och era frågor. Jag visste inte att Uppsala var en av de sämsta kommunerna när det gäller detta. Chansen att KVp får något mandat i Uppsala är tyvärr liten så jag önskar er all framgång i era politiker-relationer. Fortsätt med att ställa dem till svars på detta tydliga och rättframma sätt! Jag vet att politiker-löften inget betyder förrän politikern som säger dem har makten att genomföra dem och sedan faktiskt gör vad han/hon säger. Men för vad det är värt: Skulle vi få mandat i Uppsala lovar jag härmed att vi ska ta era frågor och perspektiv på allra största allvar.</p> <p>När det gäller LSS-bostäder verkar det ha funnits en stor nonchalans och ett mörkande från politikerns sida. Man vill framstå som medmänskliga men fattar sedan beslut som egentligen handlar om annat. Det är det intryck jag fått när jag läst era dokument och pratat med personer som är lite insatta i situationen i Uppsala. Uppdrag granskning eller någon annan granskande journalistik borde sättas på detta så att man får reda på vad som skett "bakom kulisserna".</p>
L	<p>När Uppsala kommun växer ställer ökar även kravet på fler LSS-bostäder. Det råder stor brist på LSS-bostäder och det är inte acceptabelt att många måste vänta alldeles för länge.</p> <p>Därför har vi under mandatperioden satsat 88 miljoner kronor på att bygga bort bostadsbristen, samt tagit fram en bostads- och lokalförsörjningsplan med kommunstyrelsen vilket har lett till ett närmare samarbete med bland annat äldreförvaltningen.</p> <p>Liberalerna vill säkerställa en ökad byggtakt för att fler ska få ett fungerande boende. Det betyder dock inte att kommunen måste bygga boendena själv utan det kan vi låta andra aktörer göra.</p>

<p>M – kom in i augusti</p> <p>MP</p>	<p>Moderaterna delar er uppfattning om att det byggs för lite LSS-bostäder och att de är för dåligt anpassade efter brukarnas önskemål – därför väljer också många att tacka nej till ett erbjudande. Trots många miljoner i budget så lyckas inte kommunen använda pengarna på ett bra och effektivt sätt. Vi behöver bli bättre på att samarbeta med privata aktörer som vill och kan bygga. Uppsala kommer inte klara det på egen hand. Men vi behöver också avsätta mark för LSS-bostäder redan vid planläggningen - i konkurrens med andra områden såsom skolor, förskolor och äldreboenden.</p> <p>Vi vill bygga fler! Under mandatperioden har vi, tillsammans med de andra partierna i Mittenstyret, avsatt mycket pengar för att komma ikapp med bygget av gruppboende och Miljöpartiet vill se till att de resurser som behövs finns. När vi får en högre takt i byggandet får vi också bättre möjligheter att bygga i den skala som Socialstyrelsen föreskriver.</p>
<p>S</p>	<p>Under denna mandatperiod gör Mittenstyret en historisk satsning på LSS bostäder och det är också därför vi ser att färre än innan mandatperioden står i "kö".</p>
<p>SD</p>	<p>Det behövs uppenbart en ytterligare utbyggnad. De planer som finns och som vi fått ta del av i Omsorgsnämndens dragningar ser visserligen ambitiösa ut, men förefaller ändå inte att vara tillräckliga. (Under pandemin har dessutom efterfrågetrycket minskat något, vilket skulle kunna innebära att den egentliga efterfrågan, och därmed utbyggnadsbehovet faktiskt är ännu större.)</p> <p>En sak som vi i Sverigedemokraterna vill göra generellt är att kraftigt förenkla och snabba upp processerna som rör bygglov. Detta skulle givetvis påverka möjligheterna till en snabbare utbyggnad även av LSS-bostäder.</p>

V

Vänsterpartiet anser att det måste finnas ett överskott av LSS-bostäder i kommunen, för att säkerställa att ingen får vänta flera år i en kö. Vi behöver också ta höjd i planeringen för att det ska finnas tillräckligt många LSS-bostäder i nybyggda bostadsområden. Redan 2019 skickade vi in en interpellation och larmande om underskottet av LSS-bostäder. Vi har också så sent som denna vår föreslagit att 500 miljoner kronor av kommunens rekordstora miljardöverskott ska användas till att bygga prisrimliga bostäder, varav flera skulle kunna vara LSS-bostäder.

Det är också av oerhört stor vikt att staten återinför de investeringsstöd för att bygga prisrimliga hyresrätter som högerpartierna röstade bort. Med statliga medel för bostadsbyggande frigörs kommunala medel som i stället kan användas för exempelvis fler LSS-bostäder.

**Fråga 2. Vi vill se bostäder i alla delar av kommunen, t.ex. i Rosendal och Industristaden.**

**Hur tänker ert parti i den frågan? Vad gjorde/gör ni under pågående mandatperiod och vad tänker ni göra framåt?**

C	Både Rosendal och Industristaden är just områden med många nybyggda bostadsrättsföreningar och skulle alltså vara alternativ för satsningen.
F!	Vi håller helt med er i att det behövs fler och mindre LSS-boenden och att dessa ska finnas i stadens alla olika delar. Självklart borde dessa även vara utformade på olika sätt för att kunna täcka individens olika behov. Och framförallt behöver detta ske i samråd med brukarna.
KVp	Vi anser inte att vissa områden borde undantas från LSS-boenden. Att de är spridda över kommunen känns naturligt och riktigt.
L	Liberalerna vill, genom att arbeta vidare med bostads- och lokalförsörjningsplanen, få ett samlat grepp om dagens och framtida bostadsbehov samt ta reda på vilka insatser som behövs för att tillgodose dem. Valmöjligheterna och variationen ska öka och personer med funktionsnedsättningar önskemål kring boende ska vara utgångspunkten i planeringen av nya LSS-bostäder. LSS-bostäder måste också etableras i alla delar av kommunen för ökad valfrihet – både naturnära och i staden. Liberalerna vill att personer som anmält och beviljats bostad enligt LSS ska få tillgång till information om vilka LSS-bostäder som finns i kommunen, för att sedan själva kunna avgöra vilka som uppfyller önskemål om geografiskt läge och lämplig utformning. Ju mer makt vi kan ge till den enskilde, desto bättre. Liberalerna vill införa ett kommunalt

	<p>bostadstillägg för personer med funktionsnedsättning. Även med statligt bostadstillägg är många LSS-bostäder för dyra för en person som lever på aktivitetsersättning. Ett kommunalt bostadstillägg underlättar både för ekonomin och skapar större möjligheter till en välfungerande och innehållsrik vardag.</p>
M (kom in i augusti)	<p>Moderaterna menar att kommunen behöver bli mer lyhörd inför brukarnas önskemål om deras bostäder, det innebär sannolikt också att vi behöver söka möjligheter att bygga på fler platser i vår kommun.</p>
MP	<p>Vi vill ha en blandad bebyggelse i alla områden, och där ingår självklart gruppboende som en given del. När kommunen planerar större områden så vill vi att gruppboende ska ingå i planeringen redan på ritbordet.</p>
S	<p>Vi har idag en lokalförsörjningsplan och är med i ett tidigt skede när nya områden byggs och på set sättet kan vi se till att få bostäder spridda inom kommunen.</p>
SD	<p>Om en stödform finns inskriven i lagen så ska den finnas. Exakt var och hur man väljer att bygga är sådana frågor som förvaltningen måste arbeta med, men inga bostadsområden ska vara undantagna av något slags principiella skäl.</p>
V	<p>Det är viktigt att det finns LSS-bostäder i flera bostadsområden då olika personer vill bo i olika stadsdelar, och ska kunna göra det oavsett funktionalitet. LSS-bostäder ska alltså vara integrerade med övrig bebyggelse, i till exempel villaområden, och inte ligga för sig själva. Vi menar att kommunen bör bli bättre på att säkerställa detta när vår kommun förtätas och när det byggs nya stadsdelar.</p> <p>När styret ville bygga LSS-bostäder fristående utanför Bälinge motsatte vi oss denna planering i plan- och</p>

	<p>byggnadsnämnden. Vi motsatte oss för att det var en nödlösning på ett problem som förtjänar ett helhetsgrepp. Att bygga på detta sätt på grund av bristande planering är inte rimligt, vi vill inte gå tillbaka till institutionsliknande boenden</p>
--	--

**Fråga 3. Vi vill se fler alternativa boendeformer såsom boendestöd i assistanslikande former och att man ger möjlighet för den enskilde och dennes närstående att själva ordna bostaden.**

**Vilka alternativa förslag till boende för LSS målgrupp driver ert parti i Uppsala? Hur ser ni på våra förslag? Vad gjorde/gör ni under pågående mandatperiod?**

C	Centerpartiet driver på för att anpassa LSS-boenden för äldre. Precis som äldre personer utan funktionsnedsättning har delvis andra behov än andra personer utan funktionsnedsättning har äldre personer med funktionsnedsättning delvis andra behov än andra personer med funktionsnedsättning. Forskning från bland annat Linköpings universitet visar att detta faktum inte tas tillräcklig hänsyn till inom omsorgen. Centerpartiet anslår därför 5 miljoner kronor till en kvalitetssatsning för äldre inom kommunens omsorgsverksamhet.
KVp	Vi tror mycket på att det ska finnas olika former av boende. Den som vill (eller har behov av att) bo i ett gruppboende ska kunna göra det. Den som vill kunna bo ensam ska kunna göra det. De som vill bo tillsammans måste kunna ges möjlighet till det. Men viktigast är kanske att de olika boendeformerna skapas i samråd med föreningar som era. Tyvärr har vi inte något mer konkret att säga än så.
L	Liberalerna driver i dagsläget inte alternativa förslag till boendeformer, men är öppna för mer flexibla lösningar inom ramarna för lagstiftningen. Ju mer makt vi kan ge den enskilde, desto bättre.
M (kom in i augusti)	Moderaterna är öppna för att titta på fler olika lösningar för att fler ska kunna få en bra boendelösning. Sannolikt behöver vi titta på detta som en helhet och bygga vidare på det samarbete som redan har påbörjats med stadsbyggnadsförvaltningen. Vi vill, som nämnts, också få in fler privata aktörer samt att frågan om LSS-boenden kommer in redan

	i planeringsstadiet för att på så sätt få en större spridning både vad det gäller bostäder och områden.
MP	Vi tycker att arbetet med stöd i assistansliknande former (STASS) är väldigt bra. Det är viktigt att det finns många olika nivåer av stöd, och vi vill värna STASS. Samtidigt vill vi också utreda hur behoven ser ut och om det kan behövas andra helt nya stödnivåer.
S	Alternativa boendeformer såsom boendestöd i assistansliknande former finns idag i kommunen och vi ser inga hinder till att den enskilde och dennes närstående själva ordnar bostaden.
SD	Detta är något vi absolut stödjer. Det är lätt att "baka ihop" alla med något stödbehov till en grupp, men det finns en stor grupp människor som med rätt stödåtgärder utan vidare kan bo på annat sätt än i speciellt avsedda boenden. Det kan i en del fall bli en både bättre och billigare lösning, både för den enskilde och för kommunen. Det kan också motverka den risk för ny "institutionalisering" som ni nämner i en annan fråga, den om antal i boenden.
V	Se svar under fråga 4.

**Fråga 4. Vi vill se att LSS-bostäder också byggs för två personer, så att de som vill kan flytta ihop.**

**Se mål 8 i Programmet för full delaktighet: *Alla ska ha och kunna leva i en bostad som är anpassad efter individens behov.***

**Hur kommer ert parti att driva den frågan? Vad gjorde/gör ni under pågående mandatperiod?**

C	Att i största möjliga mån utforma LSS-boendet efter individens behov är mycket viktigt. Centerpartiet ser positivt på att kunna utforma LSS-bostäder i enlighet med förslaget. LSS-boenden som drivs i bostadsrätter kommer enklare kunna erbjuda sådana lösningar, även om en lägenhet inte strikt organisatorisk utgör ett eget boende.
F!	Dessutom borde vi använda oss av universell design i högre utsträckning för att minska glappet mellan en normativ bostad och en funktionsanpassad bostad, så att fler personer har större möjlighet att få ett boende som fungerar för dem. Vi tar också gärna emot förslag på ärenden att driva och motionera om. Det är svårt som en liten ideell grupp vara insatt i allt, så desto mer information vi får och förslag om vad som behövs desto mer kan vi driva det.
KVp	Se svar på föregående fråga.
L	Efterfrågan på denna boendeform är begränsad. Liberalerna driver i dagsläget inte förslag till parboende inom LSS, men är öppna för mer flexibla lösningar för att möta efterfrågan.
M (kom in i augusti)	Moderaterna har under mandatperioden drivit på för att det ska bli större möjlighet att skapa fungerande flyttkedjor även för dem som har LSS-boenden och i det ingår också ökade möjligheter för den som vill flytta ihop med någon och även för den som

	<p>vill flytta ifrån någon. Idag är det svårt att över huvud taget byta bostad för den som har LSS och det vill vi ändra på, men med det sagt så är det givet utgångsläget också en förändring som tar tid. En bra utgångspunkt är dock att se till att nämnden kan använda de pengar som fullmäktige avsätter och att de går till rätt saker och med ett långsiktigt mål om en fungerande bostadsmarknad för ögonen.</p>
MP	<p>När kommunen bygger gruppboendestäder ska såklart bostäderna anpassas efter individens behov, men en bostad för två är inte en gruppboendestad. Men det kan till exempel vara fullt möjligt att ha dubbelrum eller lägenheter för två personer i en gruppboendestad för fler. Att leva med en funktionsnedsättning ska såklart inte innebära att man inte kan leva med den man älskar.</p>
S	<p>När vi bygger nytt ska vi ha med oss denna fråga då den enskilde ska ha rätt att bo med den denne önskar. Idag finns det olika lösningar för par som vill och bor ihop på några av våra LSS boenden.</p>
SD	<p>Även om det inte är en stor grupp så är det bra om det finns en möjlighet att ordna den sortens boende. Vid nybyggnad så kan man se till att en del av de bostäder som byggs förbereds så att de kan samutnyttjas om det behövs. Någon form av "dubbelboende" skulle kunna vara aktuell.</p>
V	<p>Vi ser positivt på era förslag med boenden för alternativa boendeformer och LSS-bostäder för två personer, och är beredda att titta närmare på frågan när kommunen ska ta fram nästa lokalförbudsplan. Alla personer är olika, och det är viktigt att samhället erbjuder flera olika typer av boenden som passar så många som möjligt. Vi har till exempel förespråkat att det byggs LSS-boenden i villaform.</p>

**Fråga 5. Kompetensen behöver höjas för personal som arbetar inom särskilt boende enligt LSS och personalomsättningen är hög. Vi anser att en särskild utbildning behövs t.ex. till stödpedagog. Stödpedagogutbildningen är en yrkesutbildning som bedrivs inom Yrkehögskolan på flera ställen i Sverige.**

**Se Mål 2 i Programmet för full delaktighet: *Relevant kompetens ska säkerställas hos medarbetare vars arbete berör personer med funktionsnedsättning. Kompetensutveckling kring tillgänglighet och delaktighet ska utgå från ett brukarperspektiv och***

**Mål 8: *Personer med funktionsnedsättning ska ges det stöd och råd som behövs för att efter önskemål leva ett så självständigt liv som möjligt med respekt för privatlivet i***

**Hur kommer ert parti att driva den frågan? Vad gjorde/gör ni under pågående mandatperiod?**

C	Personalens kompetens är en avgörande fråga för verksamhetens kvalitet. Kommunen måste ställa krav som garanterar att de anställdas kompetens är hög. Om det ska vara krav på en särskild utbildning eller konkreta färdigheter och sakkunskaper är något vi får titta närmare på. För att säkerställa kvalitén krävs också en fungerande och effektiv avvikelserapportering, vilket är något Centerpartiet kommer driva mycket aktivt inom all kommunal verksamhet.
KVp	Det verkar som att det ligger ett missnöje med personalen bakom frågan. Vi tror mycket på personligt ansvar och därför skulle vi vilja att misstag och otillräckliga insatser dokumenterades och förmedlades till både chefer och politiker. Här tror vi att man får nämna namn. Det är ofta svårt att åtgärda problem som faktiskt beror på personers attityder om man inte adresserar dessa personer. Allt för många inkompetenta personer kan flyga under radarn därför att vi aldrig håller personer ansvariga utan istället "drar alla över en kam" och ska införa nya principer eller förhållningsorder. Men om problemet är att vissa anställda struntar i reglerna blir det inte bättre av att ändra eller skärpa reglerna. Vi önskar därför att föreningar för

	<p>funktionsnedsatta (som era) ska dokumentera så många konkreta misstag som möjligt. Feedback är här helt avgörande – och den måste vara personlig, konkret och tydlig. Ansvar måste läggas där det hör hemma. Har en chef brustit så ska det konkretiseras. Har en anställd brustit ska det noteras och tas upp. Och då ska namn nämnas.</p> <p>Generellt kan också sägas att vi lever i ett samhälle där personer med särskilda behov ofta osynliggörs eller nedprioriteras. Det syntes smärtsamt tydligt på äldreboendena under pandemins första dagar. Det är hemska värderingar som funnits medvetet eller omedvetet både hos politiker och personal i allt för hög grad. Detta måste påtalas när det blir uppenbart och de som är ansvariga måste ställas till svars.</p>
L	<p>I mål och budget för 2022 finns uppdraget att öka kompetensen hos medarbetare som arbetar inom LSS-verksamheter genom att utreda och genomföra en pilotsatsning med utbildning inom stödpedagogik. Planen för arbetet är framtagna inom omsorgsnämnden och kommer att utvecklas under 2022. På vård- och omsorgsförvaltningen är en satsning på yrkeshögskoleutbildning till stödpedagog med 40 personer redan igång. Hälften av platserna bekostas av kommunens omställningsfond. Utöver detta planerar omsorgsnämnden att utbilda fler medarbetare till stödpedagog, i huvudsak för medarbetare inom LSS, men även inom socialpsykiatri. Vidare pågår en kompetenskartläggning av befintlig personal, att använda som underlag i framtida utbildningssatsningar. Behov av personal med utbildning motsvarande yrkeshögskola kommer fortsatt att vara mer av en spetskompetens som ett komplement till personal med annan utbildning. Andra aktuella utbildningssatsningar till personal inom LSS inom vård- och omsorgsförvaltningen är en internt</p>

	<p>framtagen utbildning om program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning, språkombudsutbildning, utbildning i utmanande beteenden, utbildning i alternativ och kompletterande kommunikation (AKK), utbildning i vårdhygien samt att det planeras för en utbildning inom Sveriges kommuner och regioners (SKR) modell Yrkesresan.</p>
<p>M (kom in i augusti)</p>	<p>Nämnden erbjuder redan idag den formen av utbildningar på yrkeshögskolor, men vi vill inte sätta det som ett krav att personalen ska ha en yrkeshögskoleutbildning. Däremot är det självklart att respektive verksamhetsområde ska se till att deras personal får tillräckligt med utbildning för att de ska kunna klara av sitt arbete på ett fullgott sätt samt att utbildning ges kontinuerligt. Genom att personalen känner att de hela tiden utvecklas så finns också större möjlighet att behålla personal. Därtill behövs ett aktivt lärande i vardagen på varje arbetsplats.</p>
<p>MP</p>	<p>Vi vill både se över vilka krav vi ställer när vi rekryterar, men också jobba mycket mer med fortbildning av den personal som finns. I yrket är personalomsättningen ofta hög och vi tror att bättre förutsättningar att fortbilda sig under arbetets gång kan vara ett bra sätt att få fler att stanna längre.</p> <p>Vi har bestämt att kompetensen hos medarbetare i LSS ska öka, i mål och budget 2022. Det handlar om just ett pilotprojekt med stödpedagogutbildning inom omsorgsnämnden. Vi tror att det kommer bli bra och något att bygga vidare på, men det ska utvärderas också.</p> <p>Samtidigt ska också en liknande satsning göras med yrkeshögskoleutbildning till stödpedagog, som startade i vår. Den är mer riktad till personer som inte idag</p>

	<p>arbetar i omsorgsnämndens verksamhet.</p> <p>Vi har också börjat med en kompetenskartläggning för personalen, som ska fungera som ett underlag för fortbildning framöver.</p>
S	<p>Vi ska fortsätta kompetensutveckla våra medarbetare och varje medarbetare ska ha en kompetensutvecklingsplan som följs upp årligen. Vi kommer att utbilda och har köpt flera platser för att utbilda ett antal stödpedagoger.</p>
SD	<p>Personalfrågan är oerhört viktig här. Precis som inom barn- och äldreomsorg har det dessvärre förekommit att folk anställts utan relevanta kunskaper. Omsorgsverksamheter ska befolkas av människor mer rätt kunskaper och rätt inställning till arbetet, inte fungera som en arbetsmarknadspolitisk eller integrationspolitisk åtgärd.</p>
V	<p>Vi vill ge personalen de bästa förutsättningarna att göra ett bra jobb med rätt kompetens. Därför prioriterar vi mer resurser till välfärden framför mittenpartiernas stora överskott i kommunekonomin och framför högerpartiernas förslag som skattesänkningar.</p> <p>Såklart ska personal som arbetar på LSS-boenden ha den kompetens som krävs för arbetet. Vi har våren 2019 motionerat om en satsning på utbildningar inom stödpedagogik inom ramen för kommunens mål- och budget, och vi har även drivit frågan i budgetförhandlingar med kommunens minoritetsstyrelse. Det gick igenom att stödpedagoger ska vara grunden för all personal.</p> <p>Ska vi lyckas minska personalomsättning behövs mer resurser för att höja löner och skapa bättre arbetsmiljö.</p>

**Fråga 6. Personer med intellektuell funktionsnedsättning, IF och eller autism behöver mer eller mindre kommunikativt stöd, så kallad alternativ och kompletterande kommunikation (AKK). Vi anser att personal ska ges möjlighet att utbilda sig i AKK utifrån de boendes behov.**

**Se Mål 3 i Programmet för full delaktighet: *Alternativ och kompletterande kommunikation (AKK) ska utvecklas, användas och spridas inom Uppsala kommuns verksamheter.***

**Hur ser ni på den frågan? Vad gjorde/gör ni under pågående mandatperiod? Hur tänker ni framåt?**

C	Att personalens utbildning svara mot brukarnas behov är självklart viktigt. Centerpartiet ställer sig därför positivt till all typ av fortbildning som utvecklar personalen och stärker kvalitén.
KVp	Vi håller med till 100%. (Jag har själv en dotter med Downs syndrom och jag vet vilka behov hon har – och vi har fått mycket god hjälp på många sätt. Jag vet att det kan funka riktigt bra!) Personal måste ges möjlighet till fortbildning när det gäller kommunikativt stöd. Det är väldigt viktigt.
L	Vänligen se svaret på frågan ovanför. Det är aktuellt med satsning på AKK-utbildning till personal inom LSS.
M (kom in i augusti)	Moderaterna delar uppfattningen om att en korrekt och initierad kommunikation är central och är öppna för att diskutera detta samt göra en inventering av hur det ser ut idag. Det är inte en politisk fråga att peka ut en specifik samtals- eller kommunikationsmetod.
MP	Självklart ska personalen fortbildas för att kunna kommunicera med de boende. Det är ett grundläggande krav att personal och boende ska ha förutsättningar att förstå varandra. Den här frågan hänger ihop lite med nummer 5. Vi har en rad aktuella fortbildningsåtgärder för personalen i LSS: en utbildning om program för full

	<p>delaktighet för personer med funktionsnedsättning, en språkbudsutbildning, en utbildning i utmanande beteenden, en utbildning i alternativ och kompletterande kommunikation, en utbildning i vårdhygien och planer för en utbildning inom ramen för Yrkesresan, en modell som SKR arbetar med.</p>
S	<p>Vi anser att vi måste utgå från boendes behov och där behov finns/uppstår ska medarbetarna utbildas i AKK då det är en rättighet för boende att kunna uttrycka sina behov.</p>
SD	<p>Detta borde kunna ordnas inom ramen för den personalfortbildning som ska finnas. Om det bedöms att rätt kunskaper saknas så anser vi att detta behöver satsas på.</p>
V	<p>Vi kommer att fortsatt arbeta med att AKK får ta större plats i kommunens verksamheter. Det är en fråga om ekonomiska resurser, och att politiken ger tydliga direktiv till förvaltningen. Vi kommer att säkerställa kämpa för att kommunen fortsatt gör det.</p>

**Fråga 7. Socialstyrelsen har visat att cheferna för särskilda boenden enligt LSS har för många enheter att ansvara för. De kan inte vara pedagogiska ledare och ge det personalstöd som krävs.**

**Se Mål 8 i Programmet för full delaktighet: *Personer med funktionsnedsättning ska ges det stöd och råd som behövs för att efter önskemål leva ett så självständigt liv som möjligt med respekt för privatlivet.***

**Hur kommer ert parti att driva den frågan? Vad gjorde/gör ni under pågående mandatperiod?**

C	Kommunen måste ställa större krav på att de boenden som bedrivs i egenregi inte nöjer sig med att uppfylla rådande krav med minsta möjliga marginal. Centerpartiet kommer verka för att alla boenden, oavsett var de ligger i kommunen, håller en god standard och tillgodoser de boendes behov.
KVp	Att en chef har för många bollar i luften är ett tecken på att politiker inte anser att chefens olika ansvarsområden är särskilt viktiga. Då tillåter man att de styrs med vänsterhanden. Det är just ett sätt varpå värderingar slår igenom. Vill man å andra sidan att en verksamhet ska utvecklas och blomma så låter man kompetenta chefer få tid, resurser och utrymme att göra just det. Detta handlar om prioriteringar och värderingar.
L	Inom vård och omsorg är det vanligt med stora personalgrupper för respektive verksamhetschef. Liberalerna är öppna för en utredning syftande till att undersöka om det finns behov av minskade ansvarsområden för chefer inom samtliga omsorgstyper.
M (kom in i augusti)	Frågan är svår att svara på utan att det görs en ordentlig inventering av hur det ser ut. Självklart ska det både vara hanterbara enheter samt chefer som känner att de har stöd och kunskap att kunna utföra sitt arbete. Jag har förstått det som att det nu pågår ett arbete med att minska personalgrupperna.

MP	<p>Vi har fattat ett övergripande beslut i kommunen om att en chef inte ska ha mer än 30 medarbetare. Det behöver prövas och utvärderas innan vi gör fler justeringar, men vår ingång är att chefer inte kan ha för många medarbetare för att kunna göra ett bra jobb.</p>
S	<p>Under pågående mandatperiod har beslut fattats om att sänka antalet medarbetare per chef till 30 och då sker också en begränsning i hur många LSS boenden en ledare kan ha ansvar för. För att uppnå detta mål behöver vi rekrytera flera ledare vilket är målet.</p>
SD	<p>Vår grundhållning är att det inte ska sparas specifikt inom LSS-området. Det innebär bland annat att det ska finnas tillräckligt med personal och det gäller alla typer av personal, även på chefsnivå.</p>
V	<p>Vänsterpartiet har genom framgångsrika budgetförhandlingar fått igenom ett beslut om ett tak för hur många medarbetare per chef som ska finnas i kommunen. Ett resultat av detta är att kommunen nu i kommande budget kommer att finansiera denna satsning så att kommunen kan anställa fler chefer så att dessa kan ge det personalstöd som krävs. Det hoppas vi också kommer leda till att en chef inte ska behöva ha ansvar för lika många enheter som idag.</p>

**Fråga 8. Idag ska boendepersonal stå för det stöd som brukaren behöver för att leva som andra när det gäller fritid och hälsofrämjande aktiviteter. Vi och målgruppen anser att ledsagare och kontaktperson utanför boendet är ett bättre alternativ för de flesta och troligtvis också är mindre kostsamt för kommunen. Se Mål 9 i Programmet för full delaktighet: *Alla ska ges förutsättningar att delta i och tillgodogöra sig kulturliv, fritidsverksamhet, idrott och hälsofrämjande aktiviteter***

**Hur ser ert parti på den frågan? Hur arbetar/arbetade ni med den under pågående mandatperiod och hur tänker ni framåt?**

C	<p>Vi håller med om att kontakter utanför boendet är viktigt för anknytningen till samhället. Tillgång till fysisk aktivitet är också viktiga för välbefinnandet. Därför vill Centerpartiet satsa mer på parasport och göra idrotten tillgänglig för alla, exempelvis föreslog vi i vår budget för 2022 en satsning på 5 miljoner kronor på att komplettera "sportoteket" Fritidsbanken i Gränby, där kommuninvånare kan låna idrotts- och fritidsutrustning på samma sätt som man lånar böcker på biblioteket, med ett parasportotek, försett med utrustning speciellt vigd åt paraidrott.</p>
KVp	<p>Det är helt begripligt att boendepersonal har svårt för att helt och fullt möta det behovet. Det kan lätt bli lite som att anställa någon för att vara en vän. Även om relationen mellan en boende och personalen kan vara bra blir det en mycket ojämlig relation. Här tror vi mycket på att civilsamhället kan spela en stor roll. Vi vill se att föreningar, kyrkor och andra frivilligorganisationer får både ekonomiska muskler (genom skattelättnader och avdragsgilla gåvor) för att ta ett större ansvar i samhället. Att vara ledsagare eller ett stöd för personer med olika funktionshinder är i våra ögon ett väldigt bra sätt för civilsamhället att bidra. Stödpersonen är då ett stöd på frivillighetens grund, inte för att få lön. Då blir relationen inte lika ojämlig och på så sätt kan vi motverka institutionaliseringen av personer med funktionshinder.</p>
L	<p>Liberalerna är positivt inställda till flexibla lösningar inom ramarna för lagstiftningen.</p>

	Att optimera resursanvändningen är en självklar strategi för att ge fler människor bättre möjlighet till rätt insatser.
M (kom in i augusti)	Moderaterna delar uppfattningen om att det är viktigt att även de som är brukare inom LSS ska ha möjlighet till en bra fritid och hälsofrämjande aktiviteter. Vi vill titta på hur detta bäst kan uppnås och håller även nu på att titta närmare på frågan om kontaktpersoner utifrån olika aspekter.
MP	Vi har egentligen ingen åsikt. För vår del är det centrala att den som bor i en gruppboende får det stöd hen behöver för att ha en meningsfull fritid och genomföra hälsofrämjande aktiviteter. Om det bäst sker tillsammans med en ledsagare, kontaktperson, boendestödare eller någon annan är inte en viktig fråga för oss. Rimligtvis är detta något individuellt och bör kunna anpassas utifrån den enskildes behov.
S	Vi anser att det är en rättighet för brukare att leva som andra när det gäller fritid och hälsofrämjande åtgärder. När det gäller ledsagare och kontaktperson ser vi problemet i att rekrytera rätt personer som kan åta sig uppdrag. Kommunen måste bli bättre på att saluföra båda uppdragen.
SD	Återigen ska LSS inte vara ett område specifikt för besparingar. Under pandemin minskade efterfrågan på olika aktiviteter inom daglig verksamhet. Det var inte heller möjligt att genomföra en mängd olika andra aktiviteter, utflykter och liknande. Det var förståeligt i den situation hela samhället hamnade i, men det får inte bli på det viset att denna lägre nivå av aktiviteter nu "permanentas" när samhället i övrigt försöker återgå till en tidigare aktivitetsnivå.
V	Vi håller med om att brukare ska ha möjlighet till ledsagare och kontaktperson utanför boendet och vill jobba för det. Det ska finnas tillgång ledsagare och kontaktperson i kommunal regi.

**Fråga 9. Vi i funktionsrättsrörelsen vill kunna samverka i boendefrågor på ett mer fördjupat sätt än vad som nu hinns med i LSS-rådet. Vi vill ha en arbetsgrupp, utanför men med koppling till rådet, som är med och förbereder frågor till råd och nämnd.**

**Se Mål 1 i Programmet för full delaktighet: *Personer med funktionsnedsättning och brukarorganisationernas erfarenheter och kunskaper ska tas till vara vid exempelvis utbildningar och inför strategiska beslut.***

**Hur tänker ert parti arbeta för att det ska bli verklighet?**

C	Centerpartiet driver för att alla som berörs av beslut tidigt i processen ska ha möjlighet att yttra sig. Vi driver för att upprätta stadsdelsråd och bygderåd som ska ha möjlighet att framföra sin mening tidigt i stadsbyggnadsprocessen. Att berörda föreningar inom funktionsrättsrörelsen tillfrågas på ett likartat sätt i frågor som rör deras medlemmar är något vi ställer oss positiva till.
F!	Tyvärr är vår kapacitet mindre än vår vilja, och det är svårt att peka på konkreta saker vi gjort eller fått igenom när det mest handlar om att lyfta brukarnas perspektiv och behov i de olika debatter och sammanhang vi är med i. Personer med normbrytande funktionalitet glöms ofta bort när samtalet inte är om specifikt dem, och vi arbetar med att lyfta tillgänglighetsaspekten i de flesta sammanhang. Tillgängliga boenden och LSS-boenden borde vara en självklar del i bostadsplaneringen, och inte något som åtgärdas efteråt när allt normativt är på plats. Jag ber om ursäkt att jag svarar så här och inte specifikt på frågorna, men eftersom det är svårt att peka på något konkret så vet jag ärligt talat inte vad jag ska skriva, och jag vill svara. Jag hoppas att det ändå ger en bild om var vi står.
KVp	En sådan arbetsgrupp låter som en mycket bra idé. Skulle vi få mandat i Uppsalas kommun vill vi främja ett sådant fördjupat

	<p>samarbete. Men man kan också fråga sig varför LSS-rådet inte hinner med en sådan samverkan kring boendefrågor. Hinner de inte med att göra sitt jobb, eller vad är det frågan om? I så fall borde LSS-rådet själva ha kommit fram till en sådan idé!</p>
L	<p>Prioriterat för Liberalerna är att personer med funktionsnedsättning ges makt att styra över sina egna liv. Inflytandet över den egna livssituationen måste öka och valfriheten bli större. Precis som andra måste en person med en funktionsnedsättning kunna välja bostad, fritidssysselsättning och vem som ger det stöd som beviljats. Ledorden ska vara självbestämmande, delaktighet och inflytande. Liberalerna vill främst stärka individens självbestämmande men är inte främmande för att se över arbetsformerna.</p>
M (kom in i augusti)	<p>Moderaterna har fått signaler om att det nu rådande LSS-rådet inte har fungerat tillfredsställande under mandatperioden och finner detta mycket olyckligt. Det behövs ett sammanhang där nämnden kan få kunskap och där vi kan föra dialog – kort och gott en remissinstans som gör det möjligt för brukarorganisationerna att bidra med sin specifika kunskap till nämndens arbete. Moderaterna har drivit på för att få igenom en utvärdering av den senaste mandatperioden i syfte att kunna skapa ett forum som fungerar.</p>
MP	<p>För oss är det viktigt att funktionsrättsrörelsen kommer till tals och har ett inflytande över politikens utformning. Vi är inte helt säkra på om det är bra att skapa fler forum, utan skulle kanske hellre se att LSS-rådets verksamhet utökades för att hinna med det som behöver hanteras. Det är viktigt att det inte blir långa diskussioner om organisation istället för om LSS!</p>

S	I LSS rådet samverkar vi om boendefrågor, inte minst vid det senaste mötet. Det finns i dagsläget inga hinder för att en arbetsgrupp bildas i anslutning till LSS-rådet såsom vi arbetar med myndighetsfrågor. En fråga vi gärna jobbar vidare med inför nästa mandatperiod.
SD	Generellt sett blir alla verksamheter bättre med ökad delaktighet. På samma sätt som familjer ska kunna vara delaktiga gällande val och villkor inom barnomsorg och skola, eller att patienter ska ha ett egeninflytande inom sjukvården vill vi att brukare inom LSS-området ska ha rimliga möjligheter att påverka sin egen situation. Om detta visar sig bäst ske i form av arbets- eller samverkansgrupper är vi helt öppna för den saken.
V	Om ni upplever ett behov av att särskilt få samråda kring boendefrågor tycker vi att kommunen ska tillmötesgå era önskemål om det. Målsättningen om att ta tillvara på kunskaper och erfarenheter är jätteviktig att leva upp till.